

ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๙๙๒

ถึง สำนักงานเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ และสำนักงานท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ แจ้งว่า กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโต พัฒนาการ การเรียนรู้ และศักยภาพของเด็กในระยะยาว จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน “เด็กฉลาดด้วยธาตุเหล็ก” เพื่อเพิ่มการเข้าถึงยารับเสริมธาตุเหล็ก การคัดกรองภาวะโลหิตจาง และการส่งเสริมอาหารที่มีธาตุเหล็กอย่างเหมาะสม โดยเน้นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยบริการสาธารณสุข สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ครอบครัว ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้กำหนดให้การส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาคุณภาพเด็กในจังหวัด โดยมุ่งให้เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมด้านการเจริญเติบโต โภชนาการ พัฒนาการ สุขภาพช่องปาก การป้องกันโรค และการส่งเสริมการเลี้ยงดูเชิงบวก รวมทั้งการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับยารับเสริมธาตุเหล็กอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางฯ และมอบหมายผู้รับผิดชอบประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสุขภาพ และพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจังหวัดอุดรดิตถ์ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ อต. ๐๐๓๓.๐๐๓/ว ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๙ ที่ส่งมาพร้อมนี้

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๕๕๔๐ ๓๐๐๘ ต่อ ๑๓

“ร่วมเฉลิมฉลอง ๑๑๑ ปี จังหวัดอุดรดิตถ์”

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์

เลขที่รับ.....

วันที่.....

5193
- 6 ต.ค. 2569

เวลา.....

บ.ท.

บ.ก.

ส.ส.

ก.ม.

ก.ง.

บ.ป.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์

อำเภอลับแล อต ๕๓๑๓๐

ที่ อต.๐๐๓๓.๐๐๓/ว ๒๒๙๙

๒ ตุลาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมการได้รับยารักษาโรคหลักในเด็กปฐมวัย

เรียน บัญชีแจ้งท้าย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการได้รับยารักษาโรคหลักในเด็กปฐมวัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโต พัฒนาการ การเรียนรู้ และศักยภาพของเด็กในระยะยาว จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน “เด็กฉลาดด้วยธาตุเหล็ก” เพื่อเพิ่มการเข้าถึงยารักษาโรคหลัก การคัดกรองภาวะโลหิตจาง และการส่งเสริมอาหารที่มีธาตุเหล็กอย่างเหมาะสม โดยเน้นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยบริการสาธารณสุข สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ครอบครัว ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้กำหนดให้การส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาคุณภาพเด็กในจังหวัด โดยมุ่งให้เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมด้านการเจริญเติบโต โภชนาการ พัฒนาการ สุขภาพช่องปาก การป้องกันโรค และการส่งเสริมการเลี้ยงดูเชิงบวก รวมทั้งการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ จึงขอความร่วมมือจากหน่วยงานของท่าน สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับยารักษาโรคหลักอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางดังรายละเอียดที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้ และมอบหมายผู้รับผิดชอบประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสุขภาพและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จังหวัดอุดรดิตถ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และแจ้งผู้เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายขจร วินัยพานิช)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์

กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ

งานอนามัยแม่และเด็ก

โทร ๐ ๕๕๔๑ ๑๔๓๙ ต่อ ๓๐๖

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๑๘๔๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban-utt@moph.go.th

ชื่อผู้ประสานงาน : นางสาวปิ่นนัท สุนทรไชยา โทร. ๐๘ ๘๒๘๒ ๕๔๐๒

บัญชีแจ้งทำย

หนังสือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ อต ๐๐๓๓.๐๐๓/ว๒๒๙๙ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๙
เรื่อง ขอความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมการได้รับยำน้ำเสริมธาตุเหล็กในเด็กปฐมวัย

๑. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรดิตถ์
๒. ท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์
๓. ศึกษาธิการจังหวัดอุดรดิตถ์
๔. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์
๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๑
๗. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๒

แนวทางดำเนินงานดำเนินงานส่งเสริมการได้รับยารักษาเสริมธาตุเหล็กในเด็กปฐมวัย จังหวัดอุดรธานี

๑. สนับสนุนการสำรวจและจัดทำทะเบียนเด็กปฐมวัยรายบุคคล

ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสำรวจเด็กในความรับผิดชอบ และประสานหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อให้เด็กได้รับการคัดกรองภาวะโลหิตจาง และได้รับยารักษาเสริมธาตุเหล็กตามช่วงอายุและแนวทางที่กำหนด

๒. สนับสนุนให้เด็กได้รับยารักษาเสริมธาตุเหล็กอย่างต่อเนื่อง

โดยให้หน่วยบริการสาธารณสุขเป็นผู้ประเมิน กำหนดแนวทาง และจัดหาหรือจ่ายยารักษาเสริมธาตุเหล็กให้แก่เด็กตามสิทธิและแนวทางการรักษา/ส่งเสริมป้องกันที่กำหนด และให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสนับสนุนการกำกับติดตามการกินยารักษาเสริมธาตุเหล็ก ในเด็กที่อยู่ในความดูแล ทั้งนี้ ต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กและอยู่ภายใต้คำแนะนำของบุคลากรสาธารณสุข

๓. กำหนดระบบการให้ยาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในกรณีที่มีการให้ยารักษาเสริมธาตุเหล็ก ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขอให้ดำเนินการตามแนวทางที่หน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่กำหนด โดยมีการตรวจสอบรายชื่อเด็ก ชนิดยา ขนาดยา วันและเวลาที่ให้ยา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน รวมทั้งบันทึกผลการได้รับยาเป็นรายบุคคล สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๔. สร้างความรู้และความเข้าใจแก่ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง

ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของธาตุเหล็ก อาหารที่มีธาตุเหล็กสูง การป้องกันภาวะโลหิตจาง วิธีการได้รับยารักษาเสริมธาตุเหล็กอย่างถูกต้อง ตลอดจนการสังเกตอาการผิดปกติและการประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเมื่อพบปัญหา

๕. เชื่อมโยงกับการคัดกรองภาวะโลหิตจาง

ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนที่มีเด็กปฐมวัย (ชั้นอนุบาล) ประสานหน่วยบริการสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนให้เด็กกลุ่มเป้าหมาย (๔-๕ ปี) ได้รับการคัดกรองภาวะโลหิตจางตามช่วงอายุและแนวทางที่กำหนด หากพบเด็กมีภาวะโลหิตจางหรือมีความเสี่ยง ให้เข้าสู่ระบบการดูแลรักษาและติดตามโดยบุคลากรสาธารณสุขอย่างเหมาะสม

๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

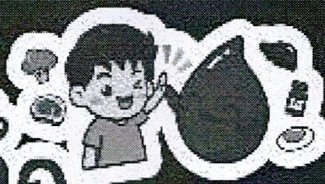
ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนที่มีเด็กปฐมวัย และหน่วยบริการสาธารณสุขร่วมกันติดตามเด็กที่ได้รับยารักษาเสริมธาตุเหล็กเป็นรายบุคคล และรายงานผล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำกับติดตามและพัฒนาระบบการดำเนินงานต่อไป

ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวเป็นการบูรณาการระหว่าง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หน่วยบริการสาธารณสุข สำนักงานศึกษาธิการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก อสม. และผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการป้องกันภาวะโลหิตจางอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการขับเคลื่อน “เด็กฉลาดด้วยธาตุเหล็ก” ในระดับพื้นที่ต่อไป

ชุดสิทธิประโยชน์

เด็ก ด้วย ฉลาดธาตุเหล็ก

เด็กไทยทุกคนจะได้รับ “ยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก”
เพื่อป้องกันภาวะซีด ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป

6 เดือนขึ้นไป

และ “คัดกรองภาวะซีด” ที่อายุ 9 เดือน และ 4 ปี

9 เดือน

คัดกรองภาวะซีด

4 ปี

คัดกรองภาวะซีด

ฟรี !!! ที่หน่วยบริการของรัฐบาล

ขนาดยาที่แนะนำ (ตามช่วงอายุ)

- เด็กอายุ 6 เดือน - 2 ปี: ให้ยาน้ำเสริมธาตุเหล็กธาตุ (Elemental Iron) ๑๒.๕ มิลลิกรัม กิน ๑ ครั้งต่อสัปดาห์
- เด็กอายุ 2 - 5 ปี: ให้ยาน้ำเสริมธาตุเหล็กธาตุ (Elemental Iron) ๒๕ มิลลิกรัม กิน ๑ ครั้งต่อสัปดาห์
- เด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ / คลอดก่อนกำหนด (LBW) อายุ 2 เดือนขึ้นไป: ให้ยาน้ำ ๑๒.๕ มิลลิกรัม กิน ๑ ครั้งต่อวัน (ตามคำแนะนำแพทย์)
- กลุ่มเด็กนักเรียน (อายุ 6-12 ปี) จำยามีธาตุเหล็กที่มีปริมาณ elemental iron ๖๐ มิลลิกรัม กิน ๑ ครั้งต่อสัปดาห์

วิธีการบริหารยาและข้อปฏิบัติ

- เวลาที่เหมาะสม: ควรกินหลังอาหารเพื่อลดอาการระคายเคืองกระเพาะอาหาร
- การป้อนยา: ป้อนบริเวณกระพุ้งแก้มด้านหลังลิ้น หรือผสมกับน้ำผลไม้ที่มีรสเปรี้ยว (วิตามินซี) ผ่านหลอดดูด เพื่อป้องกันไม่ให้ยาติดฟันและทำให้ฟันดำ
- ข้อควรระวังเรื่องสีของอุจจาระ: อุจจาระอาจเปลี่ยนเป็นสีดำคล้ำได้ ซึ่งเป็นอาการปกติจากการขับธาตุเหล็กส่วนเกิน แต่หากเป็นสีดำแบบมีเลือดปนหรือลักษณะคล้ายยางมะตอย (Tarry black) ควรปรึกษาแพทย์ทันทีเพราะอาจเกิดเลือดออกในทางเดินอาหาร
- การผสมอาหาร: สามารถผสมยาน้ำรวมกับยาวิตามินรวม (Multivitamin syrup) ได้เฉพาะในช้อนต่อมือนั้น ห้ามผสมทิ้งไว้ล่วงหน้าในขวดใหญ่